

Ukininkas

Prekė laikraščio:

Prusose ir i Austrija 3 auks.
i Amerika ir i kitas svetimas
žemes 5 auks.
i Rusija (kuvertuose) 5 rubl.

LIETUVOS

UKININKŲ LAIKRAŠTIS.

Prekė apgarsinimų:

Už eilutę smulkaus
rašto arba už jos vietą per
pusę puslapio 60 fenigių.

IŠEINA DU SYKIU PER MĖNESĮ SU MĖNESINIU PRIEDU.

Girtuoklystė Lietuvoje.

Girtuoklystė yra viena iš didžiausių mus nelaimių. Girtuoklystę iškeikia ant pamokslų bažnyčiose, išjuokia dainose raštuose, ją peikia ir pats žmonės, o nežiurint ant to girtuokliauja žmonės, girtuokliauja ponai, girtuokliauja dagi pats mokintojai kunigai. Girtuoklystė įėjo i mus paprotį ir be jos n'apsieina nė viens žmonių susirinkimas. Vieni geria degtinę iš papratimo, kiti geria iš prievartos, tretį geria, sekdami kitų pavykslą. Geria vyrai, geria moters, geria dideli ir maži, geria karčiamose ir namieje, ant vestuvių ir šermenų, geria iš džiaugsmo ir nuliudimo, geria visur ir visada. Tarytum be degtinės negal apseit mus kraštas. Tai yra limpanti liga, kuri užkrėtė mus kraštą ir padidino ir taip jau sunkią našą mūsų vargų ir nelaimių.

Girtuoklystė ne tik išplėšia žmonių turtą, bet suardo ir jų sveikatą. Degtinė yra nuodai ir dėlto girtuoklius yra nešiotojas daugybės ligų. Pirm viso ko pasigadina girtuoklių skilvys, vėliaus — žarnos, jaknys, inkstai, atsiranda vandeninė liga, arba silpnumas širdies, kuri persigema ir ne gali atlikti savo gaivinancio darbo. Nukenčia taip-gi ir galvos smegenys; galva darosi sunki, atmintis silpna; ant tokios dirvos greit išdygsta proto ligos (sumišimas proto). Girtuoklystė ne tik nubaudžia suaugusius, bet ir jų vaikus, kurie tankiausiai buna silpni, išblyškę ligusti ir linę sirgti tėvų ligomis.

Drauge su suirimu sveikatos naikinas: žmonių turtas, mindžiojasi po kojomis dora, gražus apsiėjimas, teisybė, brolystė. Degtinės sujudintas kraujas aptemdina protą, atšaldo širdį ir paverčia žmogų i bjaurų gyvulį. Prasideda keiksmai, peštynės, skaldymas galvų... Iš to atsiranda provos begalinės, skundai, kerštai, apgavystės kreiva prisiega ir tt. Tokios

tai yra pasekmės tos ligos vadinama girtuoklyste.

Ar-gi jau ne būtų nuo tos ligos vaistos? Ar-gi negalima būtų mums apsiginti nuo jos ir nuo tos gėdos, kurią girtuoklystė mums padaro prieš akys svetimtaučių?

Pirm viso ko reikalinga yra išmanyti visą piktybę ir pragaisti nuo girtuoklystės, paskui reikia drąsia kovoti prieš girtuoklystę. Kova su girtuoklyste yra ne lengvas daigtas ir dėlto pradžia turi padaryti apšviestiesniejie iš mus. Jau pradžioj' buvo minėta, kad daugelis supranta pragaisti nuo girtuoklystės ir nežiurint ant to ne stengia apsiginti nuo jos ir ant galo pagalios apsikrečia ta lyga. Mat reikia ne tik ne kęsti girtuoklystės, bet da reikia mokėti apsiginti ir atremti daugybę prietarų ir niektikėjimų, kurie yra prasiplatinę tarpe visų.

Ne sunku da yra atsisakyti nuo stiklelio degtinės, jeigu kas suvis ne ima i burną degtinės, arba jeigu jis yra išsirašęs i blaivystės draugystę. Sunkiau jau yra atsikratyti nuo stiklelio antro ir trečio tam, kuris geria. „Meilios gadspadines“ iš pradžių prašo tik „priimt loską“, paskui siulo išgert da „ant kitos kojos“, da vėliaus primena svečiui, kad „Dievas myli Traicę“, ir tt. Įkalbėjimams ir išmisams nėra galo. Per tokį įkalbėjimą ne vienas geria nenorėdamas, tik per prievartą ir tokiu budu prisipratina prie degtinės. Norint toks įkalbėjimas žmonėms kenksmą daro ir yra išminčių žmonių paniekintas, bet pas mus jis turi gerą vardą. Įkalbėjimas pas mus lygus yra meilumui, gerumui, duosnumui. Kas ne įkalba, ne verčia gert, tas, sako, esąs šykštus, ne meilus, ne vaišingas ir tt. Bijodamas žmonių nutarimo šeiminkės kiek galėdamos stengiasi įtikti svečiams, šokinėja apie juos, siulo degtinę virintą ir ne virintą, įkalba, verčia.... O tankiausiai ir pats šeiminkės daro tai ne iš širdies, bet tik per pievartą. Kad ir šeiminkai suprastu, kad degtinė žmonėms kenkia

19673

ir kad girdymas kitų su degtine yra blogas, netikęs ir neįsimtingas darbas, bet atsakyti nuo to darbo jie ne išdrįsta, bijodami užrustinti svečius. Kaip-gi ne girdinti svečius degtine, jeigu jie to nori ir tikisi?! Tokiu būdu ir pats girtuoklystės priešininkai yra spiriami prilaikyti girtuoklystę. Kas kita būtų, jeigu šeimininkai tikėtusi rasti tarpe svečių daug girtuoklystės priešininkų. Dėlto ne tiek čion kaltos yra „meilios gadspadinės“, kiek žmonių tamsumas. Kaltė už girtuoklystę puola ant mus visų, o ypatingai ant išmintingesniųjų, kurie ne duoda paveiklo blaivumo, ne apšviečia n'įsmanėlių ir ne paduoda rankos silpniems blaivystės kareiviams. Kas supranta, kokią pragaistį mums daro girtuoklystė, tas tverias už ginklo ir stoja į kovą. Norėdami palengvinti kovą, kareiviai turi vienyti ir steigti blaivystės kuopas. Kareiviai turi suvis išsižadėti degtinės, nės šiaip ne galima tikėtis naudos. Prikalbinėjimo ne turi bijoti kareiviai ir drąsiai turi persekioti girtuoklystės užmačius ir žmonių paikystę. Už gerą darbą ne reikia bijoti nė nukentėti. Prie tos blaivystės kariumenės būtina turi prigulėti kunigai, jeigu jie nori būti žmonių vadovais ir mokiniojais. Kunigai pirmutiniai turi pamesti gėrę, jeigu jiems rupi žmonių dora, žmonių gerovė. Kunigams reikia pirmiausiai parodyt savo drąsą ne tik mokinant, bet ir duodant paveikslą blaivystės. Susivieniję kareiviai galės šiek tiek sumažinti girtuoklystę mus tėvynėje ir tokiu būdu atliks šventą, pagirtiną darbą.

Sl.

Mokslas ir žemdirbystė.

Žemė mus maitina ir užlaiko mus gyvastį, bet tik tuomet, kada mes ją prižiurime ir idirbame. Naudingumas ir našumas mūsų darbo priguli nuo ypatybių pačios žemės ir nuo mokėjimo dirbti. Kad mokslas ukininkams yra reikalingas, tai supranta kiekvienas, bet negana yra ukininkams paprasto mokslo, pereinančio nuo tėvų ant vaikų. Norint gintis nuo blogų metų ir blogų prekių, reikia gyventi teip, kaip velyja mokslas ir išradimai naujos gadinės.

Kas gali teip gyventi, tas da gali tikėtis atsispirti ir sulaukyti savo griuvančią ukę. Kad-gi ukininkai sudeda valdžiai daug mokesčių, dėlto ir kitos valdžios rupinasi pagerinti ukininkų buvį. Apšviestesnėse viešpatystėse yra žemdirbystės ministerijos, kurios vieninteliai rupinasi apie ukininkų reikalus. Amerikoje Suvienytose valstijose bene geriausiai yra aprūpinę ukininkų reikalai ir daugiausiai prasiplatinę mokslus tarpe ukininkų. Ten kiekviena valstija turi 1, 2 o kartais ir 3 akademijas, kur aukšto mokslo vyrai daro visokius tyrinėjimus,

pritaikytus prie reikalų savo valstijos. Vienur (Luikianoje) rupinasi pagerinti veisimą cukrinės nendrės, kitur tyrinėja, kai geriau galima kiaušes nupenėti, kaip veisti vynuoges, sodus, kaip gydyti augalus nuo visokių ligų, užpuolikų ir naikintojų ir tt. Vyriausioji akademija yra Vašingtone, kur susilieja visų kitų akademijų mokslai ir tyrinėjimai. Apart to Suvienytose Valstijose yra daug ukiškų mokyklų, kur platina reikalingas ukininkams žinias ir pratina juos vesti ukę ant mokslisko pamato. Mokininiai ten išgirsta koks yra augalų maistas, kaip tas maistas įeina į augalo kūną, kaip jis ten prisiima, kam reikalingas augalui oras, šviesa, šiluma, drėgnumas kokia dirva ir koki maistą užturi ant kokios dirvos kas geriau tarpsta. Ta pat mokinasi ir apie gyvulius, jų pašarą, veisles, porinimą ir tt.

Prie ministerijos yra da „biuras oro“, kur stengiasi išpėti oro atmainas.

Koki vaisiai yra tokio mokslo sunku yra apskaičiuoti, bet naudą to mokslo gerai suprato pats ukininkai, ir dėlto jie ne tik leidžia savo vaikus į tas mokyklas mokintis, bet ir pats mokinasi ir pameta senovišką būdą vedimo ukės ir elgiasi su savo geru teip, kaip mokslas velyja. Prieš porą metų Kalifornijos sodauninkystė ką tik ne prauzo nuo amuro, kuris netyčia buvo atgabentas iš Australijos ir užkrėtė visus sodus. Kova sodauninkų nieko ne gelbėjo. Tuomet akademijos ėmė tyrinėti, koks yra tas amaras, koki yra tie gyvasteliai, ką gadina medžius. Reikėjo tēmyti visą gyvenimą tų gyvastelių, nuo pat užgimimo iki jų mirčiai, reikėjo pažinti jų draugus ir priešininkus ir ant galo atrasta kitus gyvastelius, kurie naikina tą amarą. Geriausiu vaistu buvo priveisti tokius gyvastelius, kurie ne kenkia medžiams, bet naikina netikusį amarą. Teip buvo padaryta ir Kalifornijos sodauninkystė buvo išgelbėta nuo prauzimo. O Kalifornijos sodauninkystė duoda tai valstijai naudos daug milijonų dalarų. Tokia pat nelaimė yra atsitikus su vynuogėms, bulvėms ir kitais augalais.

Ne mažą naudą turi ukininkai (fermeriai) iš „biuro oro“. Tas biuras kas dien nuo 8—11 rytmetų išsiuntinėja per telegrafą į visas šalis žinias apie tai, kokio oro galima tikėtis tą dieną. Išpėjimas oro yra teip didelis, kad iš to naudojasi veik visi ukininkai.

Vakarinėse Valstijose Šiaurinės Amerikos, kur žemė mažai gauna lytaus, su mislinta užstoti lytų žemės vandenimis. Upės ir upeliai buna užtvenkiami, vanduo išsilieja iš krantų įbėga į tam tyčia iškastus griovius ir griovelius arba dagi skersvagus; reikale gali but aplietos dirvos ir pievos. Kitose vietose yra iškasti šuliniai, iš kurių vanduo yra išleidamas gri-

viais į laukus. Gaivint vandeniu laukus pradėta toji šalyje jau prieš koki 100 metų. Iš pradžių atliko tą darbą pats ukininkai, bet paskutiniame laike atsirado draugystės arba t. v. kompanijos, kurios savo kaštu ėmė pirkti nuo viešpatystės didelius žemės plotus išvadžiojo ten perkarus, griovių ir griovelius, ant kitų upių padarė tvankas, įtaisė kitur šulinius ir privertė vandenį tarnauti žemdirbių reikalams. Įtaisiusios viską, kaip reik, kompanijos išparduoda žemę dalimis. Žinoma žemė parsiduoda gana brangiai, bet už tatau ir užderėjimais žemės yra labai dideli. Teip vadinama „nevaisingoji šalis“ (aridzgeion), kuri apima dalį vakarinių valstijų, pavorito į šalį gražių sodų ir derlingų laukų su negirdėtais iškio užderėjimais. Lauko margas, kuris pirma kaštavo tik apie 2 rubl., pabrango sulyg 100—300 rublių. Nežiūrint ant brangumo lauko perką ukininkai tą žemę ir gerai gyvena.

Mat kokiū budu amerikiečiai kovoja su gamta ir kaip jiems pasiseka apsiginti nuo stokos lytaus ir sausmečio. Teisybė grioviai ir perkasai da ne visur išvadžioti, bet ir darbas tik nuo 10 metų yra atliekamas prigulinciai ir ant plataus pamato. Prie to darbo teipogi prisideda ir pati viešpatystė, sušelpdama kompanijas ir visokeriopu budų palengvindama jų darbą. Teip besirūpinant žmonėms ir viešpatystei apie ukės reikalus, nedėvyai, jeigu dirvonai pavirsta į derlingus laukus ir išmaitina ne tik savo žmones, bet ir dalį Europos gyventojų.

Sl.

Jonas Oberlein'as.

(Iš prancužiško).

Vienoje kalnuotoje Prancuzijos apygardėje, tarp uolų kalnų Vogezų, toli nuo didelių miestų ir gerų kelių guli išdraikyti keli kaimai. Šitie keli kaimai vadinasi „Uolų Apygardžia“. Septinesdešimtis metų atgal gyventojai tos apygardės buvo visiškai neturteliai, tamsunai, itikėjo į visokius burtus, turėjo daug blogų papročių ir abelai sakant buvo labai nelaimingi žmonės. Jie tingei apdirbdavo savo akmenuotus laukus, nežinojo jokių amatų, retai matė jie kitus žmones, nės negalima buvo be baimės išeiti iš namų blogais kalnų keliais, neturėjo jie nė sodų, nė šiek-tiek įmanomų daržų, nė ligonbučių, nė mokslynčių. Būriai pavargėlių neduodavo praeiti pro šalį pakeleiviui, kurs nors iš reto užvažiuodavo į tą kraštą.

Į tą teip ne meilei išrodantį kraštą 1767 m. buvo atsiųstas kunigas Jonas Oberlein'as. Jis buvo da jaunas žmogus; tevas jo, mokintojas gymnazijos, buvo labai neturtingas žmogus (nės tada mokintojai imdavo mažą algą), vienok davė savo sunui Jonui visiškai gerą apšvietimą.

Atvykęs į paskirtą vietą, į miestelį Valdbach, kur buvo bažnyčia, Jonas Oberlein'as persitikrino, kad padėjimas jo parapijonų toli-toli ne geras. Kitas kunigas gal stengtusi kaip galėdamas išsprukti iš tos neturtingos parapijos į kitą geresnę, bet jaunas Oberleinas teip nepadarė: jis matė, kad čionai ypačiai reikalinga jo triusa ir darbas, ir pradėjo jis dirbti, idant išvesti nelaimingus gyventojus Uolų Apygardės iš jų apverktino padėjimo.

„Pirmiausiai reikia juos mokinti, tarė sau Oberlein'as, nės tamsus žmonės nesupranta patys savo naudos. Pradėsiu viską nuo išteigimo mokslynčios!“

Kaip tamsus buvo gyventojai Uolų Apygardės matyti iš to, kad Oberlein'ui nupirkus žemės gabalą mokslynčiai pastatyti, visi parapijonys nenorėjo daliaisti statyti, ir tik tai tada daliaido, kada kunigas jiems prisizadėjo nereikalaušes nuo jų pinigų užlaikymui mokslynčios. Jonas išpildė savo prižadėjimą ir trisdešimtis metų pats užlaikė mokslynčią iš savo menkos algos. Bet pažiūrėkite, ką padarė jo mokslynčia per tą laiką! Parapijonys pamatė mokslo naudą ir patys išpalengvo išteigė penkias mokslynčias yvairiuose kaimuose savo apygardės.

Ne vienu mokiniu vaiku buvo užimtas Oberlein'as; jis ne užylgo paliko, jeigu teip galima pasakyti, aniolu-sargu visų nelaimingų savo parapijos. Čionai jis padeda žmogui, pakliuvus į koki nors vargą, tenai išveda ant tikro kelio žmogų, atsidadusį kokiam nors blogam pajautymui, kitur šelpia neturtelį, kitur lanko ligonį.... Nė blogas oras, nė paojinga kelionė negalėdavo jį sulaukyti nuo kokio nors gero darbo. Tankiai gyventojai Uolų Apygardės matydavo savo kunigą jojiant velai vakare ant savo arkliuko į miestą Strasburgį, į kurį buvo dešimtis mylių sunkios ir paojingos kelionės. Atjojęs rytmetį į miestą jis per dieną be pailsio beginėjo visur su reikalais savo parapijonų ir vakare vėl, netramdydamas teip brangaus laiko, išjodavo namon. Velai naktį sugrižęs, jau jis anksti ryta nešiojo ligoniams nupirktus mieste vaistus.

Bet tokia pagelba savo žmonėms Oberlein'as da nepasiganėdino. Jis norėjo, kaip galima, išnaikinti pačias priežastis nelaimių ir stengesi išteigti tarp savo parapijonų yvairius naudingus užmanymus. Suprantamas daigtas, kad tuos visus Oberlein'o užmanymus iš pradžios priimdavo jo tamsus parapijonys ne su labai dideliu noru, o labiausiai seniai, tvirtai prisiršę prie savo senų, nors ir blogų, papročių; jie tankiai susirinkę juokdavos iš jo, stengesi trukdinti jo darbą, o kitą sykį jam da-gi keršydavo. Bet jis viską tą pergalejo stiprybe savo pobudžio,

savo veiklumu ir gudrumu ir sulaukė to, kad tie, kurie juo labiausiai jam priešinosi, tapo ant galo juo karščiausiai jo padėtojais dalykuose įsteigimo naudingų užmanymų.

Susinesimas gyventojų tarp savęs buvo labai sunkus, nės nebuvo, kaip sakėmė, gerų kelių: dėlto Oberlein'as prikaltėjo savo parapijonis pataisyti kelius. Ant galo jam pasisekė prikaltėti žmones, idant jie išvestu įmanomą kelią iki pat vieškelio, vedančio į miestą Strasburgį, nežiurint į tą, kad kalnuose tą padaryti buvo labai sunku. Čionai kunigas pats davė gerą paveikslą; paėmęs lopetą jisai pats atsistojo prie darbo, jo pavidlys pritraukė parapijonis ir už keleto menesių buvo sukastas puikus kelias iki pat vieškelio, teip kad jau dabar galėjo kiekvienas važiuoti be baimės, kur norėjo.

Norėdamas išgelbėti gyventojus Uolų Apygardės nuo neturtingumo, Oberlein'as stengėsi pagerinti ukę savo žmonių: pagal jo nurodymą jie išrinko akmenis iš akmenuotų laukų; ir suvartojo juos statymui tvorų, senų ir tt. Oberlein'as pranešdavo savo žmonėms naudingas žines apie žemdarbystę. Priegtam jis uždėjo krautuvę visokių ukščių įrankių, kurie parsiduodavo, kaip galima, pigiau ir da galima buvo imti ant bargo. Ukininkai Uolų Apygardės pirma žinojo tikrai vieną vaisingą medį — laukinę uobelę; Oberlein'as savo paveikslu išmokino juos išsiveisti ir kitiškius geresnius vaisingus medžius; jis pats savo rankomis užvedė puikų sodą prie pat kelio, teip kad kiekvienas, eidamas pro šalį, matė vaisius jo darbo.

Žemė, arema pagal senovės paprotį prastu arklų, jau buvo suvisu išdykusi ir atnešdavo visiškai menką vaisių; Jonas išmokino ukininkus vartoti plugus ir tręšti ją pramanytais mėšlais; jis užveisė geresnius naminius gyvulius, pramane sėti vikius ir kitas pašaro žoles, parodė gyventojams, kaip sėti linus ir dėlto išrašė iš Rygos gerą sėklą. Bulvių ko daugiausiai sodindavo gyventojai Uolų Apygardės ir tik jomis, galima sakyti, jie misdavo; bet nualintai per ilgą laiką žemei, ir bulvės pradėjo žuti; tada Oberlein'as pargabeno naują puikę sėklą iš Šveicarijos ir iš Ulandijos ir nuo to laiko jo parapijonys ne tik misdavo bulvėmis, bet da galėdavo ir parduoti.

Kiekvieną tam panašų naują užmanymą Oberlein'as iš pradžios pats išmėginavo ant savo dirvos, potam-gi nusidavus tam užmanymui, stengdavosi išplatinti jį tarp žmonių. Prilaikymui savo įvedimų jisai įsteigė tarp ukininkų „Ukininkystės Draugystę“.

Amatų maž ko visiškai nežinojo gyventojai Uolų Apygardės; Oberlein'as prikaltėjo nekurius tevus atiduoti savo vaikus prie yvairių amatninkų. Jis įvedė tarp parapijonų verpimą

vatos (bovilnių) ir tuom įvedimu labai pagerino buvį savo žmonių.

Pripuolus kokiai nors ligai gyventojai Uolų Apygardės likdavo be jokios pagalbos, nės nebuvo nė vaistų nė gydytojų. Pertai kunigas Jonas atidengė nedidelę aptieką savo namuose, kur vaistai parsiduodavo ko ne už dyką; jis nusiuntė vieną gudresnį žmogų į Strasburgo universitetą mokintis mediciną (daktarystę); keletą-gi moterų jis išmokino vaikščioti apie ligonį. Priegtam jis platino tarp ukininkų žines, kaip gelbėti prigerusį, sušalusį, užtroškusį ir tt.

Ugnis tankiai naikindavo namus ukininkų, už tai Oberlein'as igamino keletą įrankių apsiginimui, kaip ve: kibinus, tam tinkančias kopečias, mašinas ugnei gesinti ir tt.

Toje nuošalioje ir mažai žinamoje vietoje, užmestoje viduryje kalnų Vogežų, kunigas Oberlein'as įkurė tokius aplengvinančius buvį žmogaus užmanymus, kurie da labai mažai buvo išplatinti ir turtingose šalyse. Teip čia jis uždėjo pagalbos pinigyną (kasą), iš kurio kiekvienas galėjo skolintesi pinigų, sutikdamas ant vienos lengvos sąlygos: siųsti savo vaikus į mokslynįčą. Iš to pinigyno galima buvo skolinti pinigus be jokių užstatų ir palukanų. Tokiu būdu Oberlein'as išpalengvo tuomet visiškai išnaikino neturtystę Uolų apygardėje. — Norėdamas prilaikyti ir platinti tarp ukininkų apšvietimą, Oberlein'as išmislyjo teip vadinamą „vaikščiuojanti“ knygyną ir pirmas visoje pasaulėje davė pavidį tų vaikščiuojančių knygynų, kurių dabar teip daugel atsirado Anglijoje ir Amerikos Suvienytose Valstijose.

Visą savo gyvenimą Oberlein'as padėjo ant gero parapijonų: visoje parapijoje ne buvo džiaugsmo, kurio jis ne butu priežasties; ne buvo nelaimės, kurią jis kaip galėdamas neaplangvintu; ne buvo barnių, kurių jis neapmalšintu. Jo begalinės geradėjystės suteikė jam tokią meilę ir prisišimą parapijonų, kad visi klausė jo, kaip maži vaikai. Kiekvienas matė jame savo geradėją ir tėvą; jie kitiškai jį nevadindavo, kaip tėvų. Kada-gi ant senatvės jis negalėjo jau užlipti ant augstų kalnų, idant aplankyti kaimus savo parapijos, patys ukininkai parsiveždavo jį pas savę ir diena jo aplankymo kokio nors kaimo, — buvo šventė visam tam kaimui.

Oberlein'as išgyveno 86 metus, ir iki pat galui gyvenimo dvasiškos jo spekos paliko visiškai sveikos, nors kunas labai susilpnėjęs buvo.

1826 metuose Sėjos menesyje Oberlein'as da kartą pasimeldęs už savo brangius parapijonis, užmigo ant amžių. — Nuliudę parapijonys visi su ašaromis palydėjo jį į kapus. Vienas garsus dailininkas nuliejo dėl atminties

jo veidą ir pastatė ties Valdbacho bažnyčia; bet ir be to gyventojai Uolų Apygardės ne-kados neužmirš Jono Oberlein'o.

Toksai buvo, gyvenimas tikrai didžio žmogaus, daug didesnio už visokius Cezarius, Napoleonus, Aleksandrus ir kitus karalius, kurie moka tik lieti kraują savo gyventojų. *Šiauliniškies.*

Kaip tai būtų gerai, kad pasielgimas mūsų kunigų būtų nors truputi panašus į pasielgimą Oberleino. *(red.)*

Iš svetimų šalių.

Iš Maskolijos. Caras Mikalojus apgar-sino, kad atpinančiame pavasaryje (gegužės menesyje) bus jo karunavojimas Maskvoje.

Iš Turkijos. Armėnai sukilusie prieš turkus atėmė nuo turkų tvirtynę Ceitum ir užsidarė joje. Turkų kariumenė apie 10000 apgulė Ceitumą, bet negali pergalėti užsidariusius armėnus. Pasiuntiniai Anglijos, Prancuzijos ir kitų šalių atvyko į Ceitumą, idant būtų tarpininkais tarpe armėnų ir turkų. Turkai reika-lavo, kad armėnai atiduotų ginklus, išduotų vadovus ir savo kaštų pastatytų kazarmes, kurias jie sugriovė. Armėnai ant to atsakė, kad jie sutinka atiduoti ginklus, bet reikalauja, kad ginklai būtų teipo-gi atimti ir nuo turkų gyvenančių Ceitumo apygardėje, kad ant toli-mesnio laiko Armėnijoje būtų skiriami guber-natoriai krikščionys. Pastatyti savo kaštų kazarmes jie netinka, nės jas girdi sugriovė pats turkai; nesutinka teipo-gi išduoti savo vadovus, nės pas juos nėra vadovų.

Turkai išpradžių nesutiko su tokiais reika-lavimais, bet matydami, kad negalės armėnus pergalėti sutiko ir šiandien kelios dešimtys tukstančių armėnų išėjo iš Ceitumo ir sugryžo į savo kaimus.

Iš Bulgarijos. Bulgarijos kunigaikštis Ferdinandas Koburgiškis ši mėnesį apkrikštyjo savo sunų į pravoslaviją. Pats jis katalikas, bet sunų apkrikštyjo į pravoslaviją dėlėi reika-lavimų gyventojų, kurie visi pravoslavai. Podis buvo Maskolijos caras, kuris pats nevažavo, tik nuo savo vardo nusiuntė maskoliška jenerolą. Maskoliai tikisi, kad vėl galės paimti Bulgariją į savo nagus, bet bulgarai vargiai jiems leis tai padaryti. Išvydami visus maskolius iš Bulgarijos 1886 metuose bulgarai parodė, kad supranta, kaip tai saldų patekti į nagus šiau-rinių barbarų, kurių valdžia mes ant savės patyrėme.

Iš Lietuvos.

Šimonis. Kauno gub. Nežinia dėlko mūsų kaimo mergos priprato prie burlioko — uriad-ninko. Kas nedėdienį susirinkusios į Šimonis į bažnyčią pirmučiausia bėga pas tą burlioką

pasišnėkti ir apdovanoja aną kvietkais. Mat burliokas tas da nevedęs, pertai teip kimba prie jo mergos.

Tevams priderētu labiaus tas n'išmanėles priveizėti, kad ansai obrusitelius neprikalbintų jas į pravoslaviją arba kad kita kokia nelaimė su jų dukterimis neatsitiktų.

Šimonių mergos teip mėgsta uriadninkus, kad pasipažįsta netik su Šimonių uriadninku dar nevedusiu, bet su Svedesu senu ženotu. Šitam burliokui teipo-gi patinka Šimonių mergos, jisai sako „Šiniancki mergos molodec“.

Ne seniai buvo šimonyse kunigas Bijeka; valdė Šimonių filiją trejus metus. Su žmonėms apsiėjo dailiai, gerai aptaisė bažnyčią ir šėp daug gero ir naudingo padarė. Mūsų žmonės ilgai atmins ir gerbs jį už tai, kad jis išmokino ir paragino mus sėti dobilus. Tie, kurie jo rodų paklausė, negali dabar atsidėkavoti, nės nors šimet šienas neužaugo, pašaro turi už-tektingai, už tai tie, kurie jo neklausė nesėjo dobilų dabar ir nuo stogų šiaudus turės sušerti.

Abelnai kunigas Bijeka rupinasi kaip galė-damas pakelti Šimoniečius, mokina užvesti ukę šešlaunkina pagal knigutę „pamokslai apie gadspa-dorystę“ nekuriems kaip žinau pats už savo pinigų nupirko dobilų sekla.

Žinoma nevisi paklausė gerų rodų k. Baijei-kos; tie kurie paklausė dabar džiaugiasi, o kurie nepaklausė gailisi. *Dobilpjovis.*

Iš Naumiesčio paviėtės. (Suvalkų gub.)

Naumiesteje priešais pačia bažnyčią stovi murinei namai. Keliomis dešimtėmis metų atgal ant tos vietos stovėjo gana seni namelei, vadinami brostvine. Pagalos tie namai, nežinau delko, palovę brostvine buvę ir riogsojo apleisti. Tik po kelių lygiai metų, klebonui Kolbušautskui, taisant Naumiesčio bažnyčią, parėjo į galvą, kad gera būtų, nugriovus buvusią brostvinę, pastatyt ant jos vietos namus iš likusių nuo taisymo bažnyčios plytų ir įleist į juos gyventojus; pinigų, gaunamus kasmet už randą aduoti bažnyčios reikalams.

Dėlto sušaukęs parapijonis a. a. p. Kalba-šautskas šitaip jiems kalbėjo: „Mielai parapijonis! Šituos namus, ką stovi priešais bažnytelę, vertetu, man rodos, nugriaut ir ant jų vietos pastatyt naujus iš likusių nuo bažnyčios plytų — tai bus amžinas bažnytelės paramas, nės įleidę į juos gyventojus, gausim keletą šimtų r. randos, kuri ir galės būti paskiriama bažnyčios reika-lams, kaip taisymui ir tt. ir tokiu budu ne reiks kaskart traukti iš parapijos.

Parapijonis mielai pritare užmanimui klebono ir ne ilgai trukus jie išvydo priešais bažnyčią švarius murinius namus. Esmet už tuos namus klebonas paimdavo apie 600 rublių, bet kur tie pinigai dingdavo, ar ant bažnyčios reikalų

apversti tapdavo, ar tiesiog patekdavo į klebono kišenių nežinę, nės Naumiesčio klebonai nekad ne apskelbdavo parapijai, nė kiek jie gaudavo randos, nė kur ją dėdavo, o parapijonys ne išdrįsdavo paklaust klebono: na kur čia klausi kunigo, negražu! juk kunigas nedės į savo kešenių pinigus paskirtus bažnyčios reikalams. Bet štai kas iš to išėjo.

Po keliu metų praslinkus Naumiesčio klebonu tapo Oliakas Raudą už namus jis, matyt, ne apversdavo ant bažnyčios reikalų, kaip tai buvo išpradžių nutarta, tik kišdavo į savo bedugną mašną, nės po kelių metų parapijonis pasijuto, kad brostvine (tuos namus vadina taip-gi brostvinė, nės pirma ant tos vietos buvo viršiaus mineta brostvinė) tapo klebono Oliano.

Pasirode, kad Olianas prišnekėjo perdetinus bažnyčios parduotinai užrašyti jam tuos namus: „Ka vaikučiai! juk kaip aš numirsiu, tie namai pasiliks vėl prie bažnytėlės šep ale gal valdžia atimt, prikalbėjo jis perdetinius. Tie žiopiškai paklause Oliako ir užrašė jam namus: na kur-gi neklusaisi, kad kunigas liepe, juk kunigas ne apgaus.

Užrašymas namų buvo padarytas slapčia, taip kad Oliakas tikėjosi, kad nieks nežinos apie užrašymą ir viskas bus gerai. Bet skaudžiai apsigavo.

Netoli nuo Naumiesčio, Slabadų kaime yra medine koplyčia, jau labai sena, pastatyta 1814 m. Užpernai taisė tą koplyčę, nės bokštai pradėjo krypt ir stogas buvo nupuręs. Pataisymą tos koplyčios Oliakas pavede kunigui Dielimkačui (dabar jau jis Amerikoj). Kun. Delimkaitys sukvietė į Slabadą parapijonis pasirodavo, iš kur imt pinigus pataisymui koplyčios; pats rodyjo nukirst beržus nuo kapinių, ant kurių stovėjo koplyčia, ir parduot juos, o už tuos pinigus pirkt medžius ir gontus koplyčiai taisyti kas-gi nepriteks, tai rodyjo parapijai sudėt. Ant tokios jo rodos šiteip atsisauke ukininkas M. (iš kaimo Pustelnikų): „Medžius kirst gaila, nės jie — užvėja koplyčiai, kad ne tie medžiai, tai koplyčia gal jau ir sugriuvus but, o po antrai, pardavę beržus, ne ką labai naudosim; man rodos, yra pinigai už brostvinę; juos ar ne galima paaukaut pataisymui koplyčios“. Ant to k. D. atsake: „Tai pasake, brostvine jau seniai Oliako, nupirkta, nės jis pridėjo už jus savo 5000 rublių prie taisymo šventoriaus“.

Tuo kėli iš susirinkusių ukininkų sušuko: „Kas pardavė Oliakui brostvinę, kada jis ją nupirkė ir tt.“ Oliakas išgirdęs apie tai užrašė jam tą brostvinę pradėjo aiškinti žmonems, kad perdetiniai, bijodamiesi, idant valdžia ne atimtų jos nuo bažnyčios. Neužilgo po tam rinko Naumiestyje bažnyčios perdetinius. Prasidėjus rinkimui, kada vieni vieną rinko, kiti kitą ir ne

norėjo apsileist viens kitą, balmistras, kuris taip-gi buvo ant surinkimo, tare jiems šiteip: „Viručiai! ko vada keliat, vistiek, katrą išrinksit, juk perdetinis be žinios parapijos nieko ne turi tiesos daryt“. Tada tas pats uk. M. ką Slaboduos kalbėdams su kun. D. užsimanę apie brostvinę, atsiliepe: „Jei perdetiniai ne turi tiesos nieko daryt be žinios parapijos, kam-gi jie pardavę Oliakui brostvinę?“ Tuoju balmistras paklausė Oliako, apie kokią ten brostvinę kalba uk. M. Oliakas nelaukęs norams nenorams prisipažino, kad jis pasilaikęs brostvinę sau už pusketvirtą tukstančio, ką pridėjo už parapiją prie šventoriaus (o kun. D. pasake Slaboduos buk Oliakas pridėjęs 5000 rublių). Po tam uk. M. vardu visos parapijos pasase Oliakiui atiduot geru brostvinę ir praše net tris kartus. Iš pradžią Oliakas atsake, kad jei syki užrašyta, tai jau negalima atrašyt, o pagalos, kada uk. M. da kartą paprašė, Oliakas užpykęs pasake: „Tai gali M. apskust sodą (kaimą)“.

Tuojaus visur pasklido kalbos apie nedailų pasiėgimą klebono Ol. Daugumas žmonių kalbėjo, kad reikėtų atimt nuo jo brostvinę, bet tai tik šiugą kišenių rodė, nės, kada uk. M. išgirdęs tokią kalbą, pakviete juos susirinkt Naumiestyje paskirtojų dienų ir nuėjus pas O. prašyt paskutinai, idant jis atiduotu brostvinę, susirinko visai mažai ir žmonės neėjo prašyt. „O-gi kam man kištis, kaip dažinos kunigas, kad aš priešinuosi Oliakiui tai da nepriims spaviednes ir nė kaledos“, taip sau kiekviens saprotavo.

Tada uk. M. matydams, kad geru ne galima sugražint brostvinę, susimislyjo pareikalaut per valdžią, ir įdave keletai pažinstamų ukininkų po lapą popieras rinkti parašus nuo tinkančių ir paduot Oliaką už prisisavinimą parapijos namų. Surinkimui parašų uk. M. ne labai sekasi, žmonės nenorėjo pasirašyt, nės kunigai dajutę aplink rinkimus parašų visaip kaip tik imanė draude žmones nuo pasirašymo. Viens iš tokių rinkikų parašų atvykęs per atpuską į Geištorus (Vilkaviškio pavieta) pradėjo prikalbinėt žmones duot parašus dėl padavimo skundos ant Oliako ir tuojaus tapo apskustas Oliakui. Klebonas pasišauke jį pas savę ir, matyt, smarkiai baude nabagą. Užklaustas kelinto, ką jam sakė Oliakas, atsakė nosį nuleidęs. Tai, liepe ne rinkti daugiau parašų ir gazzdino, kad šiteip priešindamasi kunigui galių nustot dangiaus karalystes“. Tai toks Naumiesčio klebonas Oliakas.

Daugkintis.

Zapyškis. (Senapilės pav.) Zapyškis stovi ant pat kranto Nemuno atstume 2¹/₂ mylios nuo Kauno. Miestelis suvis mažas, nušusęs apgyventas žydų. Kurpiei, siuvėjai, duonkepiei, užlaikytojai karčiamų ir pardavinyčių — vis

žydai. Lietuviai tik bernauja pas žydus: kerta jiems malkas, neša vandenį, gano ožkas ir karves; o subatoms pardavinėja karčiamose. Tiesa, paskutiniam laike kaip koks lietuvis — amatininkas apsigyveno Zapyškyj. Teip, jau porą metų kaip čia gyvena lietuvis — siuvėjas, o šimet apsigyveno teipo-gi lietuvis kurpius. Jei eisit, ar važiuosit per Z-kį, tai pirmų pirmiau puls jums į akis bažnyčią ir karčiamos. „Eik skersai ir išilgai per svetą prastesnės ne rasi“, sako žmonės apie savo bažnyčią. Ir tiesa: kur ne kur išpuolusios iš sienų plytos vėjų nugriautas bokštas, augančios ant stogo žolės ir samanės, Nemuno išplautas pamatas — viskas liudyja apie jos senatvę ir nerupetingumą avelių apie savo avinį. Nemunas, beveik kasmet pavasaryj, atlanko Z-kio bažnyčią. Tankių tankiau jis, tik apmazgojės jos pamatą, grįžta į savo vagą, bet retkarčiais išplauja ir viduri. Jai jis usimano plaut bažnyčią šioke dieną, tai da nieko, šiokią dieną išplaus, iki nedelei viskas išdžius ir nedelio susirinkęs svetielis galės melstis tyroj bažnyčioj. Bet negerai, kada jam užaina noras plaut bažnyčią šventadienyj, kada jį pilna žmonių. Teip aną metą nors ir ne šventadienyj, bet prieš pačias Velykas, kada bažnyčioj buvo apšėiai žmonių, sujudo Nemunas. Tvanas tasyk buvo didelis: akies mirksnyj vanduo apšė bažnyčią ir pradėjo veržtis į vidų. Bažnyčioj visi sukrutėjo, suriko, puole prie durų; duris užsikimšo; pradėjo viens per kitą lipti laukan. Ir tik kada visi persitikrino, kad bažnyčioj ne prigers, aprimo. Tiesa, nieks ne prigėrė, bet ne vieną po tam rado bažnyčioj pusgyvį: tai su sulaužytais šonkauliais, tai su išnarstytais sanariais kojų ar rankų. Žiemos laike Z-kio bažnyčioj tai ko ne kas nedele gali pamatyti panašus atsitikimus: mat iš priežasties šalcio visi lenda į vidų; o bažnyčia maža: ne trunka prisikimšti; kada-gi ima spautis silpnėsni rekdami veržesi laukan. Bet ir palei pačią bažnyčią baugu stovėt ypač, kada didis vėjas. Porą metų atgal kartą man bestovint ant šventoriaus, pakilo vėjas ir numetė plytgalį nuo bažnyčios; plytgalis puole palei poteriaujanti senuką. Da gerai, kad ne pataike jam į galvą. Laikas jau būtų Zapyškiesiems apie ją pasirupint. Zapyškiesčiai turbūt teip mislina: tai kas, kad bažnyčia prasta už tai karčiamos dailios. Ir tiesa, karčiamos dailios! Namai dideli, ruimingi, ant dviejų galų, iš viršaus apmušti lentoms, ar išbaltinti kalkems. Ne gėda ir įeit į tokius namus. Įeisim. Vienam gale didele sale ir keli mažesni kambariai. Sale dėl bernukų ir sunų ukininkų, kurie megsta išigert ir pasi-peštė; yra atskyrus kambariai dėl susiėjusių giminių ir pažistamų, kurie megsta tik išigert. Kits galas dėl „čystesnių svečių“. Pirmam gale tiktai ko reikalingiausi daigtai: ilgi, druti

stalai, atsakanti suolai ir augštai kybanti liampa. Didžioje salej tuščių butelių ne matyt ant stalų: žydai jas tuoj atina, nės iš kasnedelinio savo datirymo gerai žino, kad Zapyškio parapijos vyrukai puikiai jas moka sunaudot: užsigėrę ir štai bematant susipykę (o tas tai čia paprastą) butelkiomis jie skaldogalvas savo draugų. Antram gale viskas puikiai įtaisyta minkštos kedės, didelis pakabinamas veidrodis, dideli langai, uždangalai ant langų, nedideli, apvalaini staliukai, ant staliuko liampa. Čia jau šiek-tiek čyžčiau ir kur kas dailiau negu pirmam gale. Apsidairėm. Papraškim-gi dar ką nor's išsigert; ar „karčiosios“, ar „saldžiosios“, ar „bivarsko“. Gausim. Kas, kas o „bivarskas“ tai čia, bet ne toks kaip abelnai Lietuvos karčiamose. Kitur paduos ne šį, ne tą: pamazgas. Zapyškyj tokio ne paduos: čia visokių gerimelių o ypač alaus laike vasaros tai tikrai daug išgera. Mat Z-kis stovi gerioj vietoj: čia jau Nemunas, kur, ledui nuslinkus, šimtai darbininkų gauna sau darbą prie varimo medžių į Prusus; pro čia eina vieškelis, kuriuo kasdien daug ukininkų važiuoja į Kauną. O ir darbininkai prie medžių, vadinami „trioptinikais“ teip ir važiuojantieje į Kauną ne apsieina be karčiamos. Ir kaip čia apsieisi? Grįžta, padėkim, ukininkas iš Kauno; jau suvirš porą mylių nuvažiuavęs; reikia duot kveptelit arkliais. Stoja pas karčiamą. O vėl „trioptinikas“. Dirbo per dieną prie medžių, braidžiojo po vandenį, apšalo, reik eit susisildyt. Einą į karčiamą. Ir abudu palieka savo pinigus pas žydą. Bet apart pakelevingų ir „trioptinikų“ patis aplinkiniai gyventojai ne apleidžia žydelių. Keletas ukininkų iš kaimo Dievogalos jau seniai net visą savo lobį sukišo į žydo delmoną; jie dabar bernauja pas tuos pačius žydus. Tokia pat ateitė laukia ir tuos, kurie nuėjė į pakalnę (Zapyškis stovi pakalnė) po dvi, tris dienas ne grįžta namon. Gal jie tik per tai ir ne grįžta, kad Zapyškis stovi pakalnyj' juk girtam ir lygių kelių sunku paeiti.

Ir teip Z-kio bažnyčia, bet ne karčiamos apleistos. Žvilgtelį ant bažnyčios, tarsit: „tai tik, turbūt pavargę, ar šykštus, tie Z-kio parapijones“. Bet, pamatę daug (šešias) dailių karčiamų, susiprasit, kad apsirikot. Nekurie iš Zapyškiesčių gal ir tikrai pavargę, nės per daug myli žydus, bet suvis ne šykštus. Jai jie gailisi pinigų ant bažnyčios, tai gausiai duoda ant ko kito: jie, kaip galėdami šelpė žydus, duodami jiems kaledą (Z-kio žydelei per rudeni ir ziemą kaledoja po aplinkinius) ir įsteigdami ko ne kas mets naują karčiamą. Pernai įsteige net dvi: Zuzelyj' ir Peiškyj'. O paragink juos lietuvišką laikraštį ar knygas kokias nusipirkti. Kur tau pinigų girdi nės, už ką bednas žmogus pirkis.

Vilemai (Zapyškio parap. Senap. pav.)

Apie Zapyškį arkliai ukininkų maži ir blogi: avizos ne užauga ner kuo šerti. Per tai, nors arkliai tulų ukininkų beveik be jokios priežiūros vaikštinėja po ganyklas giriose jų ne vagia: ant tokio arklio greit ne pajosi ir toli ne nujosi per naktį; tik bledį gali sau pasidaryt pavogęs; o net jai ir pasiseks pavogt, tai kiek už jį gausi pardavęs? penkis, šešis rublius. Užtai aplinkiniai vagys susimislino vogti ne arklius tik... arkliu uodegas. Mat uždarbys iš to neblogos: už vieną nupjautą sąlyg stimburiui uodegą, gauna rublį, viena nakčia galima kokią dešimtynę usidirbt; o vėl uodegą paslept — tai ne arkli. Per tai koks ten gudragalvis Vilemų kaimo, daržinikas Kr. ir sumisliną šią vasarą ne arklius vogti tik jų uodegas piaustyti. Viena nakčia prieš patį šv. Joną 14 arklių pasijuto be uodegų. Savinikai tų arklių baisiai supyko už tokį darbą. Tapo nutarta atrast ir „pamokint“ kaltiniką. Iš aukšto visi spėjo, kad čia darbas Kr. o. Mat jau nuo seniai apie Kr. . . . šneka, kad jis turi ilgas rankas. Žiema aplinkui pas kaimynus tai bulvės iš sausio išnyksta, tai tvoros pragaista — o pas jį niekad: kiti, toki pat, kaip jis daržinikai dirba, kaip galėdami ir tai vos išsimaitina — o jis lengviai gyvena, da-gi retkarčiais ir baltakę nugere. „Matyt ne geruoju gyvena“, ne viens apie jį pasakė. Per tai dabar, arti dešimties vyrų susitarė daboti Kr.ą. Tuoj keletas iš jų nubego į Zapyškį, ar ne pamatys ten jį kur nors su uodegomis; o keletas pasislėpė šilėlyj' arti grinčios Kr. o. Pavakare; sugirgždėjo durys Kr. o. Žiur', išeina sunus Kr. o, dedą keletą kardielių (virves medeliu nusuktos; kurioms suriša troptus į vežimėlį, idant vežti į Zapyškį. Kaip tik davažiavo sąlyg tam šilėlyj' iš šoko iš paslapties vyrai, sustabdė ir emė kratyt. Žiur' pas Joną (viriausią sunų Kr. o) po pažastę pundas ašutų. Tuoj jį prisispirė klaus, keno tie ašutai ir iš kur juos gavo. Jonas nusiminė ir prisipažino. Vyrai emė jį mušti tas rėkti pagalbos. Išgirdo visas kaimas jo rėksmą, ir visi šoko bėgt ant to reksmo, tik ne mislykit, kad bėgo jį gelbėt. Anaipol: vaikai bėgo, kad tik pamatyt vagi, bobos, kad pažiopsot, o vyrai, kad jį „pamokint“. Ir subėgė vyrai pradėjo „mokint“ Joną. Mokino jį kas kuogalėjo: klumpems, kumščioms, lazdoms ir virvalgaliams. Nuo nepaprasto mokslo vargšas raitesi ant žemės rekė, meldė, kad jį paleistu. Bet kur čia tau paleis: vyrai gerai suprato, kad dabar sunkų gyvent be mokslo ir usimanė ko daugiu išmokint Joną. Perėjo pirmas karštis; dar „mokintojiai“ jau siek tiek pailę istume mokintinį į grinčią ir čia prasidėjo tardymas. Tardymas parodė, kad tėvas su broliu Jono teipo-gi mėgsta „pasizvejot“ naktimis. Visi suprato, kad ir anėms reikalingas „mokslas“.

Emė ir tuos „mokint“. Mokino juos visus tris ilgai, per ištisą naktį, kol pakilusi saulele ne parode, kad ženklai jų mokinimo ne išdils.

Pagarsėjo Kr. ai po aplinkines apygardes: ilgai apie juos šnekėjo. teipo-gi da apie vieną atsitikimą, sujungtą su „mokinim“ Kr. u. Štai koks atsitikimas. Grinčioje, laike tardymo, Jonas mislydamas dalį bedos nuverst ant savo draugdarbio, pasake: „vyručiai! ne aš viens pjausčiau uodegas: man padėjo Ku. . . .“ O Ku. stovėjo uždurų, lauke. Suprasdamas, kad ir su juom gali išeit ne gerai Ku. šoko begti. Vyrai jį vitis. Tuom tarpu koks ten ukininkas R. iš artimo kaimoėjo pas K. teipo-gi pamokinti vagis. Pamatęs, kad tiesiog ant jo atpleška keli vyrai, R., atsigrežęs, teipo-gi pasileido bėgti. Ku. tuom tarpu išoko į rugius ir ten pasislėpė, tie kurie jį vijosi sugrįžo atgal. O R. vis bėgo. Pagalios, ne tekęs speku, pasislepe griovyj'. Čia jį užtiko koks ten vaikas, einantis, kaip ir visi tą nakt' iš aplinkinės, pas Kr. Pamatęs, kad griovyj' guli žmogus ir sunkiai kvepuoja, užklausė jį: „dedute! kas su jumis pasidare?“ „Ar iš galvos išėjo tie Vilemų vyrai? usimane manę sumušt; vos ištrukau; ka tik galo ne gavau“. „O už ką jie norėjo jus sumušt?“ „Šimt's juos žino“. „Dedute! gal dabar sykiu eisim pas Kr. ? nesiduosim jiems mušti“. „Ne, vaikeli, ne eisiu; ka čia valkiotis naktimis; verčiau namon parėjus išsimiegot“.

Ir nukiutino senis namon.

J u o k a i.

Vienas ponas pastatė savo dvare koplyčią, o norėdamas ją papuošt pavadino teplių ir liepė ištepliuot raudonasias jures (mares). Teplių ir padarė platią raudoną juostą; pamatęs tai ponas mislyjo, kad iš jo tyčiojasi teplių ir. Teplių ir matydamas, kad ponui jo darbas ne patinka tarė: — „Poni reikalavai, kad už teplių ir perėjimą žydų per raudonasias jures, ir aš manau, kad tos marios, kurias matai, yra gana raudonos; — Labai gerai, atsakė ponas, teisybe, marios matau, bet kur yra Habreičikai (žydai)? — Jau seniai perėjo per jures, už baigė teplių ir.

Pinigus ir laiškus į Ukininko (ir Varpo) redakciją siunčiant, reikia šitoksai adresas padėti:

Herrn Dr. Bruazis, Tilsit (Ostpreussen).

T u r i n y s.

Girtuoklystė Lietuvoje. — Mokslas ir žemdirbystė. *Sl.* — Jonas Oberlein'as. *Šiau'niškies.* — Iš svetimų šalių. — Iš Lietuvos: Simonis. Kauno gub. *Dabiltjovis.* — Iš Naumiesčio pavietės. *Daugkintis.* — Zapyškis. — Vilemai. — Juokai.